

反射

Hansha

2015-04

Hansha 2015, Copyright Suomen Muso Shinden Ryu Yhdistys ry

Hanshassa julkaistavan materiaalin tekijänoikeus on sen tuottaneilla tahoilla ja se on julkaistu heidän luvallaan. Uudelleenjulkaisu tai muu käyttö edellyttää oikeudenomistajien lupaa siten kuin Tekijänoikeuslaissa säädetään.

Tämän numeron valokuvat © Pasi Hellsten, ellei muuta ole ilmoitettu.

Päätoimittaja Pähkäilee

Uusi iaidovuosi, tällä kertaa vuohen, pääsee vähitellen vauhtiin. Viime vuonna saimme nauttia Takada-sensein (japanintaitoiset tunnistavat monikon) opetusta kahteen otteeseen, ja osa kylvöstä näyttää uponneen otolliseen maahan. Selkosuomeksi sanottuna, kehityksen oireita pilkottaa siellä täällä.

Muso Shinden Ryu voi Suomessa kohtalaisen hyvin, ja meillä jokaisella on mahdollisuus kehittyä ja edetä miekan kivisellä tiellä. Viime vuoden lopulla miekan rinnalle palasi myös jo-sauva, jolla harjoittelu kohentaa ainakin allekirjoittaneen kykyä hahmottaa ympäristöä, etäisyyksiä ja liikettä.

Seisaaltaan tapahtuva jo-harjoittelu täydentää mukavasti pääosin polviasentoista iaidon harjoittelua. Sauvan laajat liikeradat myös notkistavat hartioita, joten jo:n harjoittelu kehittää henkisen kunnon lisäksi myös fyysisistä kehoa.

Mitä itse harjoitteluun tulee, olen talven mittaan saanut uudenlaista opetusta asenteesta. Kuten kaikki tietävät, on lähes perinne että ennen harjoitusten alkua useimpien asiat ovat huonosti: jalat kipeät, vatsa täynnä/tyhjä, polvisuojat hiertävät, niska on jumissa, pipo kiristää.

Voisi luulla, että yhdellekään leirille ei ole osallistunut terveitä harjoittelijoita. Eipä silti, eräässäkin amerikkalaisen jalkapallon Suomen mestarijoukkueessa pelasi vain raajarikkoja, ja kostealla kelillä ryskeeseen ja rytinään sekoittui runsaasti nivelten, tai oikeammin polvitukien, kirskuntaa.

Vammojen valittelu on mukava tapa heitellä huulta. Sen ei kuitenkaan pidä antaa haitata harjoittelua. Harjoituksissa tehdään kaikki, mitä pystytään. On inhimillistä, että vauhtia on joskus vähemmän kuin muulloin, ja joskus esimerkiksi jalat eivät kestä seiza. Se ei ole syy jarrutella: iaidon katoista löytyy aina jotain mitä hioa vaikka päätä kuinka särkeä.

Kukaties olen jonkin satorin, tai ahaa-elämyksen äärellä, kun väitän että iaidoa, kuten elämää itseäänkin, pitää tehdä niillä palikoilla mitkä on saanut pohtimatta sitä, kuinka paljon helpompaa olisi, jos olisi isompi/ pienempi/ vahvempi/ notkeampi/ ketterämpi/ kauniimpi tjms.

Jokainen meistä toivoo joskus, että olisi jotenkin erilainen jotta jokin iaidon osa sujuisi paremmin. Tämä on kuitenkin turhaa. Jos jokin osa helpottuu, kaksi muuta vaikeutuu. Iaido ei armahda ketään, vaan vaatii kaiken mitä harjoittelijalla on sille annettavaa. Vastineeksi saa, joskus, onnistumisen tunteita.

Tämä alkoi vähitellen valjeta minulle joulun alla, kun talouteeni tuli uusi jäsen. Kuten naamakirjani harvoja päivittyksiä lukeneet tietävät, kämpppääni hallitsee nykyisin noin kolmivuotias, oranssiraitainen kissan vonkale. Hän sai Pakilan kissatalossa nimen Zatoichi, koska on ollut syntymästään saakka umpisokea. Hän eleli luonnossa ennen kuin viime heinäkuussa päätyi kissataloon. SAATTAA olla, että Studio Ghibli tekee hänen vaiheistaan kattavaa elokuvallista katsausta.

Kun katselen, miten hän jahtaa peukalonpään kokoisia leluhiiriä, heittelee niitä sinne tänne ja loikkaa perään voin vain ihaila hänen asennettaan. Hän ei edes tiedä, että ei näe, vaan jahtaa niin leluja kuin makupaloja haju- ja kuuloaistien varassa.

Vaikka näkökyky saattaisi vähentää hänen törmäyksiään huonekaluihin, sen puuttuminen EI estä Zatoichiä tekemästä mitään 100 % vauhdilla. Toivon yltäväni joskus itse samanlaiseen tapaan harjoitella, olivatpa polveni sitten minkä tuntuksissa kunnossa tahansa.

Kan Shakespeare,

ajatusten Jenisei

Harjoittelun ”Spiritistä”

Mikko Oksa

Aloin kirjoittaa tätä tekstiä miettiessäni jo alkaneen vuoden harjoittelua. Harjoittelun suhteen pidän teemoista, joiden kautta voidaan tutkia tekniikkaa ja harjoittelua eri näkökulmista. En kuitenkaan halua täysin toistaa samaa tekstiä minkä kirjoitin seuramme sivulle, vaan kirjoitan hieman laajemmin ajatuksiani spiritistä ja kamaesta.

Jyväskylässä pyrin ylläpitämään tapaa, joka korostaa vuoden ensimmäisen harjoituksen tärkeyttä. Vuoden ensimmäisellä harjoituksella on erityinen merkitys Japanissa. Ensimmäiseen harjoitukseen osallistuminen heijastaisi tahtotilaa harjoitella ahkerasti tulevina vuosina.

Nykyään ei välttämättä ole mahdollista harjoitella heti vuoden vaihteessa, koska yhä harvempi seura omistaa oman dojon, mutta voimme ylläpitää samaa ajatusta ensimmäisen harjoituksen tärkeydestä ensimmäisissä mahdollisissa harjoituksissa vuodenvaihteen jälkeen. Näissä harjoituksissa voi olla joku erityinen teema, tai vaikka salin oma näytös jäsenille.

Alkavalle vuodelle ottaisin teemaksi spiritin, joka on elämäntapojen, tekniikan ja bushidon lisäksi yksi neljästä pääosa-alueesta, joista Iaido koostuu.

Harjoittelun- ja budon - henki on yksi keskeisimmistä tunnistettavista elementeistä, joka erottaa Koryū tyylisen harjoittelun kilpailullisista kappailun muodoista tai kappailu-urheilusta. Takada-sensein mielipide jälkimmäisestä on, että tekniikasta ei tulisi antaa pisteitä, koska se muuttaisi vanhan budon luonnetta. Toinen hänen kertomansa spirittiin liittyvä opetus on viittaus Bushidoon, hän kertoi että tulee harjoitella ahkerasti ja käyttää oppimiaan taitoja, loppuun asti.

Iaido-harjoittelun ja budon spiritti on peräisin ajalta, jolloin miekkoja kannettiin sodassa ja siviilissä. Tuohon aikaan väkivallan uhka oli enemmän osa päivittäistä elämää. Tämä vaikutti samuraiden ja roninien mielentilaan. Heidän tuli olla valmiita puolustamaan isäntänsä kunniaa ja koskemattomuutta.

Miekkatekniikkaa hiottiin kohti täydellisyyttä ja toisinaan eri koulukuntien edustajat kävivät haasteotteluita ratkaistakseen kumman tekniikka olisi ylivoimaisempi.

Nämä haasteottelut toivat voittaneelle kuuluisuutta ja heikensivät hävinneen koulun mainetta tehden uusien oppilaiden hankinnan vaikeammaksi.

Näiden haasteotteluiden aika on takanapäin. Itse asiassa kaksintaistelut kiellettiin japanissa vuonna 1889. Shinken Shobun aika on ohi. Tämä aika saattaa olla painunut historiaan, mutta spirit joka on nähtävissä harjoittelussa ja tekniikassa on säilynyt tähän päivään asti Iaidossa. On sanomattakin selvää ettei tämä perimä voi kadota, koska sitten jotta oleellista vanhasta budosta olisi poissa.

Tätä pohtiessani kysymys nousee mieleeni. Miten nykypäivän samurai puolustaa klaaniansa tai daimiotaan, kun kumpakaan ei ole? Edes todellista väkivallan uhkaa ei ole.

Jos me vaihdamme ”daimion” tilalle senseimme ja terveytämme uhkaavan vastustajan tilalle kappailun sisällämme, alamme olla lähellä.

Meidän tulee puolustaa senseimme kunniaa poistamalla epäsuotuisat piirteet itsestämme ja vahvistamalla tekniikkaamme niin hyväksi kun se vain suinkin on mahdollista. Tämä on mahdollista ankaran harjoittelun kautta. Meillä tulee olla moitteeton käytös muita harjoitus-tovereitamme kohtaan niin harjoituksissa, näytöksissä kuin päivittäisessä elämässämme, jottei käytöksemme antaisi väärää mielikuvaa opettajamme välittämistä arvoista ja perinteestä. Tätä tietä tulisi kulkea sen loppuun asti.

Spirit on tärkeä asia, joten yritän avata muutamia erilaisia mielenlaatua ja spirittiä kuvaavia termejä. Tekniikassa on tärkeää sekä fyysinen asento katchi no kamae että henkinen kokoro no kamae.

Katchi no kamae on omote, ulkokuori, se minkä vastustaja näkee. Kokoro no kamae on ura, sisäinen henkinen asenne, jota vastustaja ei näe. Kamaessa on myös uko ja muko, joista uko viittaa kamaen rakenteeseen ja muko, siihen, ettei yksittäistä staattista kamaeta ole, mutta tämä lienee parempi selittää toisella kertaa.

Aloitin monelle tutusta termistä Zanshin, joka on tavallaan myös kamae. Zanshin on valppautta, ympäristönsä huomioimista, joka on erittäin tärkeää aseharjoittelussa. Omissa ajatuksissaan olo tai nukahtaminen harjoituksissa johtaa vahinkoihin ja vammoihin. Kamppailussa nukahtaminen avaa vastustajalle aukon, hetken jota hyödyntämällä tämä voi yllättää hyökkäyksellä, joten minkälainen henkinen tila Zanshin on?

Zanshin ei ole tila, jossa mieli ladataan valppauteen. Teennäisesti valppauden lisääminen lataamalla ajatukset odottamaan jotain johtaa ennakkoluuloihin, ennakkointiin, epärointiin ja pahimmillaan pelkoon, jotka ovat kaikki miekkamiehelle epäsuotuisia ominaisuuksia. Toisin sanoen zanshin ei ole aktiivinen mielentila.

Zanshin saatetaan helposti sekoittaa korkeamman läsnäolon tunteeseen, joka kehittyy hitaasti pitkällisen harjoittelun tuloksena. Valppaus vaatii reaktiivisuutta ja reaktiivisuus rentoutta. Siksi rentous on osa zanshinia. Kyky reagoida on riippuvainen pääosin näkö-, kuulo, ja tuntoaisteista tilanteesta riippuen. Yleensä heikompa aistia pyritään vahvistamaan vahvimmallalla, eli näköaistilla, jotta vastustajaa tai tilannetta pystytään kontrolloimaan.

Harjoituksissa zanshinista puhutaan paljon. Sen tärkeys tuodaan yleisimmin esiin silloin kun tekniikan rytmiä, choshia, opetetaan mutta on myös muita mielentilaa kuvaavia termejä, joita tulisi tutkia, jotta ymmärtäisi miten erilaiset mielentilat yhdistettyinä antavat toivotun oikeanlaisen spiritin.

Mushin tai tyhjä mieli on myös osa zanshinia. Termi on hyvin kuvainnollinen. Mielenä tyhjentäminen turhista ajatuksista auttaa reagoimaan erilaisissa tilanteissa. Tämä ei tarkoita sitä, että pitäisi lamaannuttaa aivonsa kamppailussa, vaan kykyä olla antamatta tilaa epäilyksille, epäroinnille, pelolle tai voiton mahdollisuudelle ja antaa tyhjän mielen luoda tilaa luontaiselle reaktiivisuudelle loppu-tuloksesta piittaamatta.

Heijoshin tarkoittaa tasaista mielentilaa, joten se on hyvin lähellä mushinia. Harjoittelussa tai kamppailussa on tärkeää säilyttää tasainen mielentila. Harjoittelussa se ehkäisee vahinkojen sattumista. Kamppailussa vastustaja voi käyttää erilaisia mielentiloja hyödykseen tai jopa yrittää tuoda niitä

esiin, jotta niitä voitaisiin hyödyntää. Aggressiivinen vastustaja voidaan johdattaa helpommin ansaan, silloin heikommallakin on mahdollisuus voittaa helposti, kun taas pelokkaan vastustajan yli voi juosta yhdellä määrätietoisella hyökkäyksellä.

Kun tunteita ei näytetä, olet kuin puhdas valkoinen paperi vastustajallesi. Mitä vähemmän näytät tunteitasi liikkeissäsi, kasvojen ilmeillä tai hengityksessäsi, sitä vaikeammaksi voittamisesi käy. Parhaimmillaan tämä aiheuttaa vastareaktion, jolloin vastustajasi alkaa epäroidä tai ennakoida sitä mitä tämä ei näe.

Fudoshin on järkähtämätön mielentila, joka on välttämätön oikean tekniikan saavuttamiseksi sekä hyökätessä, että puolustettaessa, koska molemmat vaativat oikeaa ajoitusta ja vahvaa spiritiä. Fudoshin ei kuitenkaan ole aggressiivinen mielentila, vaan pikemminkin päättäväinen ja vahva. Jos käytät fudoshin mielentilaa luodaksesi aukon (suki) tai ansan et voi olla aggressiivinen, koska tällöin mielentilasi ei ole oikea ja se voi saada vastustajasi perääntymään tai luopumaan hyökkäyksestään aukoon, jonka olet antanut. Olipa kyseessä hyökkäys tai suojaus liikkeeseen pitää pystyä luottamaan järkähtämättömästi.

Näiden mielentilojen tutkiminen ja vahvan tekniikan omaksuminen kehittää Ki:ta elämän energiaa, jonka kehityksen tasosta käytetään termiä Kigurai. Kun kaksi teknisesti samantasoista miekkamiestä kohtaa, korkeamman kigurain omaava on todennäköisemmin voitokas.

Mielentilojensa kontrolloiminen on harjoittelussa tärkeää, jotta tekniikka ei pelkästään näyttäisi oikealta, vaan olisi myös sisällöltään oikeaa. Tämä tarkoittaa kontrollia fyysiseen puoleen, teräviä liikkeitä, hyvää tenouchia mutta myös tunteiden kontrolloimista. Tärkeimpänä pidän kykyä laittaa oma egonsa sivuun. On välttämätöntä ymmärtää, että harjoittelu ja tekniikan oppiminen vaatii pitkäjänteisyyttä, halua voittaa itsensä sekä vilpittömyyttä.

Näiden ajatusten kautta haluan toivottaa kaikille Yushingijukulaisille aktiivista treenivuotta 2015.

Takada-sensein leirit vuonna 2014

Pasi Hellstén

Viime vuonna meillä oli oiva mahdollisuus saada runsaasti oppia Takada- ja Rumi-senseiltä. Pääsiäisenä oli leiri Turussa ja kesäkuussa Uppsalassa. Muutama harjoittelija päätyi myös kesän ja syksyn kuluessa Japaniin harjoittelemaan.

Takada-sensein pääsiäisleiriltä 2014 – Turku

Turkulaiset järjestivät toisena perättäisenä vuonna Takada-sensein Musō Shinden Ryū Iaidō-leirin, tällä kertaa Turun Varissuolla. Tälle leirille osallistui 27 dan-arvoista ja 22 kyu-arvoista harjoittelijaa.

Tervetulojuhlassa Jarin luona Sensei kertoi olevansa iloinen, koska me olemme terveen ja iloisen näköisiä. Lisäksi hän on kiitollinen, koska järjestämme taas leirin. Illan aikana Sensei antoi meille kolmisivuisen otteen Toriyama-sensein koostamasta dojo-säännöstöstä tutustuttavaksi ja opeteltavaksi. Kyseinen teksti löytyy tämän jutun perästä.

Leirillä Sensei antoi uuden ohjeen riviin järjestäytymisestä: rivin oikeaan laitaan asettautuvat ensin harjoittelijat ryugi-arvon mukaisessa järjestyksessä, sitten dan-järjestyksessä, jonka jälkeen kyu-järjestyksessä ja äärimmäisenä vasemmalla ilman ”vyöarvoa” olevat.

Sensei puhui budōsta ja nimenomaan sen ”tiestä”, jonka tarkoituksena on kokoron (”sydämen”) ja kehon ja sen hallinnan kehitys.

Puhetta tuli myös miekoista ja selvisi, että Rumi-sensei teki aikanaan 5. daninsa ZNIR:lle, ja käytti

tuolloin nuorisoi-itäitä, joka oli kevyempi ja lyhyempi. Näin koska hän oli ammattimuusikko, ja nivelet olivat herkäät.

laidon tärkeät asiat

1. Kokoro (sydän / mieli)
2. Shisei (asento / asenne)
3. Waza (tekniikka / taito)

Laitan tähän vain muutaman huomion lukuisista selvennyksistä tekniikoihin, joihin Sensei puuttui:

Shoden

Shoden nōtō: terä pysyy aivan lappeellaan tuppeen liu’utuksen alkupuoliskolla (näin kaikilla dan- ja kyu-tasoilla).

Okuden Iwaza

1.Kasumi

- Ennen kirioroshia pieni keskitys, pysäytys.

3.Shihōgiri

- pistossa kahva tukeutuu ranteen alle.

4.Tozume

- Alussa kunnan ote kahvasta, sormet tiukasti tsu-baa vasten, sitten voimakkaasti ylösveto, vienti pään taakse ja isolla kaarella leikkaus. Leikkaus päättyy kahva polven tason ylle.

Okuden tachiwaza

2. Zuredachi

Väistöliikkeen tulee olla terävä ja nopea, samanaisesti veto kissakiin. Pisto voimakas (ikioi) ja hieman alaviistoon.

Tachiuchi-no-kurai

Rumi-sensei otti alemmat danit hoiviinsa Tachiuchi-no-kurai -harjoituksissa. Aloittelevien TUNK-harjoittelijoiden kanssa hän kävi tekniikoita läpi aivan askel askeleelta. Takada-sensei kertoi, että aloittelijoille ja edistyneille opetetaan myös TUNK eri tavalla. Erityisesti kiinnitettiin tällä kertaa huomiota paria vaihdettaessa alku- ja lopputervehdykseen (onegaishimasu ja arigatō gozaimashita).

Ehkä tärkein ja useimmiten esiin tullut neuvo oli, että lyönnit lähtevät laajoina ja pään päältä, ei pään sivulta. Lisäksi jollei ymmärrä etäisyyttä, ei tekniikka mene hyvin. Myös Japanissa edistyneillä opettajilla on väliin liian kiireinen tekniikka. Pitää harjoitella muoto oikein ja rauhallisesti.

Keishi ryū

Kuudensien danien harjoituksissa pääsimme harjoittelemaan edellisvuotiseen tapaan myös Keishi-chō ryū'ta. Poikkeuksellisesti Takada-sensei pyysi myös Leifin mukaan, vaikka tämä olikin 5. dan, mutta syy tähän oli se, että Sensei oli jo edellisenä vuonna kehoittanut Leifiä osallistumaan 6. danin kokeeseen. Viides dan on muuten viimeinen taso, johon on annettu aikarajat. Siitä ylöspäin Takada-sensei itse kutsuu kelpolliseksi katsomansa harjoittelijan kokeeseen.

Keishi-chō ryūn tekniikat ja lähdekoulukunnat:

Keishi 1. Maegoshi (Asayama Ichiden Ryū)

Keishi 2. Musōgaeshi (Shindō Munen Ryū)

Keishi 3. Mawarinuki (Tamiya Ryū)

Keishi 4. Migi no teki (Kyōshin Meichi Ryū)

Keishi 5. Shihō (Tatsumi Ryū)

MSR Ryūgi

Tällä leirillä opetettiin poikkeuksellisesti myös Musō Shinden Ryūn vanhempaa muotoa, ns. ryūgi-tekniikkaa, jossa kävimme läpi In-yō Shintain ja Juntōn. Sensei on sanonut, että hän opettaa näitä edistyneimmille lähinnä Japanissa. Tosin satunnaisesti hän saattaa esim. Okuden-harjoituksissa joillekin kertoa, miten tekniikka menisi ryūgi-tavalla.

Sensei otti taas puheeksi tatuoinnit ja antoi ymmärtää, että Japanissa yhä edelleen varsinkin vanhempi

väki suhtautuu negatiivisesti tatuointeihin, joiden katsotaan kuuluvan yakuza-perinteeseen ("japanin mafia"). Perinteisen ryūgi-harjoittelijan ei pidä ottaa siis tatuointeja, jos mieli päästä korkeimmalle tasolle.

Kendō ja iaidō

Kendō ja iaidō eivät ole saman "kärryn" vastapuolen pyöriä, kuten joskus kuulee jonkun virheellisesti sanottavan. Takada-sensei mietti aiemmin kendon ja iaidon suhdetta. Matsuo Kenpun dōjolla hän harjoitteli paljon molempia. Sensei totesi kuitenkin, että eroja on paljon, ne eivät ole sama asia. Miekalla leikataan, shinailla isketään. Vaikka olisi kendon 8. dan, ei yleensä osaa leikata makiwaraa.

Harjoittelusta ja opetuksesta

Eriluonteisia oppilaita pitää opettaa eri lailla: ulospäin suuntautunut energinen>>sisäänpäin kääntynyt. Eri henkilöille opetetaan siis eri lailla samaa tekniikkaa; ylemmille daneille yhdellä tavalla, alemmille toisella tavalla. Alempitasoinen ei pysty ymmärtämään korkeatasoista tekniikkaa. Avain iaidoon on toisto, toisto ja toisto. Pitäisi osata "varastaa" toiselta tekniikka. Tässä on kuitenkin ongelma, jos varastaa tekniikan, mutta ei ymmärräkään sen tarkoitusta. Pitää nähdä sydämellään, ei vain matkia muotoa.

Kuka tahansa voi saada 6. danin, kun vain harjoittelee ahkerasti. Ei saa antaa periksi, tappio/häviö kuuluu kehitykseen. Nopeasti kehittyvä antaa nopeasti periksi.

Judon ja karaten harjoittelussa tulee ikä usein esteeksi, ei pystytä jatkamaan harjoittelua. Miekkalajeja voi jatkaa pitkäänkin, vaikka olisi ikääntynyt. Kun on miekka kädessä, ei ikä ole este. Sensei muistutti itsestä huolehtimisesta: hänellä itselläänkin on housunpolviin ommeltu pyyhkeet, jotka pehmentävät. Näin polvet säilyvät.

Miekoista

Sensei on huolissaan, ymmärrämmekö oikein miekkojen päälle niitä hankkiessamme. Meidän iaidomme perustuu koryūhun, vanhoihin lajeihin, ja näin ollen vain aito nippon-tō on oikea väline ylemmille daneille.

Sensein ystävä on Meirinin pomon isä, ja Meirinin kautta hankitaan kaikki harjoitusvälineet. Tuli myös ilmi, että Oppamassa, Yokosukan alueella, on shinkenin käyttö kielletty kouluilla, joten siellä harjoitussalilla pitää kaikkien käyttää iaitōta.

Takada-sensei, Uppsala 2014 kesäkuu – muistio

Uppsalan leiripaikka oli tällä kertaa eri suunnalla kuin useina edellisinä vuosina, mutta paikka, Rosendalshallen, osoittautui varsin hyväksi ja tilavaksi. Lisäksi hallin sivussa sijaitseva thaimaalainen ravintola oli lounasaikaan harjoittelijoiden parissa varsin suosittu.

Uppsalan leirin alkuillallinen oli Martin Agbackin kotona. Istuimme terassilla pitkän pöydän ääressä ruokailemassa. Oli mukavaa, että myös Martin Stelander oli kutsuttu mukaan ja että hän pääsi paikalle. Stelander oli Takada-sensein ensimmäinen

pohjoismainen oppilas, ja hän kävi meistä ensimmäisenä Takada-sensein luona Japanissa harjoittelemassa (1985). Hän on meistä myös ainoa, joka on tavannut Takada-sensein opettajan, Matsuo Kenpun. Muistan itse alkuajoilta kerrotun, että Stelanderin ollessa kirurgina sairaalassa päivystämässä hänellä oli aina miekka mukana, jolloin saattoi vapaan hetken tullen harjoitella pieniä hetkiä työn lomassa.

Takada-sensei kertoi omasta päiväohjelmastaan: hän harjoittelee joka aamu klo 5 pihalla, sateen satuessa sisällä. Tunti iaidoharjoittelua, sitten buddhalainen hartaus ja sen jälkeen aamiainen. Näin oli Martin Stelanderinkin aikana. Sensei järjesti tuolloin Martinille paikan, jossa saattoi harjoitella päivällä, kun Sensei oli töissä (Martin asui Sensein luona).

Takada-sensei puhui myös tulevista suunnitelmista: Nippon Iaidō Kyōkain 15-vuotisjuhla näytöksineen ja graduointineen tulee olemaan alustavan suunnitelman mukaan 27.8.2016. Ensin lauantaina graduointi, jonka jälkeen näytös Iseyama Kōtai Jingulla, sitten illalla juhla. Tämän jälkeen vuokratulla yöbussilla siirrytään Yamagataan, Hayashizakin Iai-temppeliin, jossa pidetään myös Hōnō enbu (juhlanäytös) sekä käydään onsenissa eli kylpylässä. Siellä paljastetaan myös muistokivi, jossa on hakattuna kiveen merkit Shinken (心剣).

Vuoden 2015 aikana lyödään lukkoon, onnistuuko tämä vai ei. Kiven toiselle puolel tulee Senseiden nimet sekä myös harjoittelijoiden nimet. Sensein ajatus on, että kivi säilyy 1000-2000 vuotta. Tarkoitus on järjestää keräys kiven rahoittamiseksi. Tuolta Yamagatasta paluu Yokohamaan olisi 29.8.

Muutama muistiinpano tekniikoista:

Shoden

Nukitsukessa tuppi kiertyy vaakatasoon selän taakse. Nōtōssa palautusliu'utuksen alussa oikea nyrkki on oikean olan edessä, ei kylkilinjan ulkopuolella.

Ryūtōn lyönti tulee oikealta olkapäältä kärki edellä alas. Jos ensin laskee miekan vaakatasoon kyljelle, tulee lyöntiin lopussa liian voimakas kulma.

Tōhō

3. danin tasolla käännösten pitää jo olla nopeita ja kirioroshi tehdään nopeasti jodanin kautta.

Chūden

Erityisesti Chūden-tekniikoissa tulivat esille hieman erilaiset tavat, joilla Takada-sensei ja Rumi-sensei tekevät tietyt tekniikat.

Okuden Tatehiza

Yokochiburi – nōtō => terävä yokochiburi, vasen käsi vyölle ja edelleen saman tien nopeasti tupen suulle.

Okuden Tachiwaza

1. Yukizure

Tätä tehtiin vaihteittain, jolloin tuli paremmin esiin, että veto ulos on suoraan ylös ja tulee jo vasemman jalan väistöaskeleella niin, että kissaki on jo ylhäällä, kun oikea jalka tulee sivulle lähelle vasenta jalkaa. Myös tässä ylempien danien pitäisi tehdä nopea käännös sekä furikaburi ja kirioroshi yhtenä liikkeenä.

Tachiuchi-no-kurai

1.-2. tekniikoissa keskityttiin aluksi siihen, että nukiveto tehdään vaakatasossa, eikä niin, että kahva nousisi hieman ylös.

TUNK 2. Kobushidori

Tässä Takada-sensei sanoi, ettei saa astua liian lähelle vastustajaa aiuichissa, koska silloin ei saa vedettyä omaa miekkaa sujuvasti pois toisen miekan alta. Lisäksi tuli selväksi alkupe-
räinen tarkoitus, kun kysyttiin horjutuksesta: ”Ei ole horjutus, siinä ei ole mieltä. Tarkoitus on estää Uchi-tachin liikkuminen.”

Keishi-chō ryū

Jatkoimme ylempien danien kanssa Keishi ryū -harjoituksia.

MSR Ryūgi

Jatkoimme myös Musō Shinden Ryūn alkuperäisen, vanhan tavan harjoittelua ylempien danien kanssa. Kävimme läpi tekniikat: Ryūgi In-yōshintai, Ryūgi Juntō, Ryūgi Kirinagashi, Ryūgi Seichūtō, Ryūgi Korantō, Ryūgi Nukiuchi ja Ryūgi Hizakakoi.

Leirin lopuksi oli dan-graduoinnit, missä suomalaisia daneja tuli taas lisää. Tuttuun tapaan meillä oli loppujuhla Uppsalan budōdōjōn, Budohusetin yläkerrassa, Takada-sensein kiertäessä ruokailun jälkeen kaikissa pöydissä rupattelemassa.

Musô Shinden ryû iaidô

Tämän muistion saimme Senseiltä viime vuonna (2014). Tämä on ote Toriyama Sensein koostamasta oppaasta. Japaniin lähtijöiden on syytä kerrata nämä aina ennen lähtöään, sillä näiden mukaan toimien ei sikäläisellä dōjolla tule turhia jälkipuheita. HUOM! Tämä ei muuta meidän kotimaisia käytäntöjä Sensein leirillä, joskin tavat ja päämäärät ovat pääpiirteissään samat.

Pasi Hellsten

Yūshingijuku Takada Dōjō Finland Shibu-chō

Yūshingijuku Takada Dōjolla Yokohamassa noudatettava etiketti

(Toriyama Katsuyoshi -sensei)

Kohteliaisuusohjeet

Tultaessa sisään huoneeseen

kumarretaan dōjōn ovella Shinzenille: koska harjoitukset tehdään Shinzenin edessä, tästä sekä dōjō-harjoitusmahdollisuudesta osoitetaan kiitollisuutta (onegaishimasu).

Kun Sensei on jo huoneessa

häntä tervehditään kumartaen tilanteesta riippuen joko pystystä (立礼ritsurei) tai seizasta (座礼zarei). Myös muita salissa olevia oppilaita tervehditään.

Sensein vastaanotto

Kun Sensein auto on tulossa pihaan, avataan portti, sekä avataan auton ovi ja tervehditään. Otetaan Sensein tavarat ja saatetaan Sensei dōjolle. Jos mahdollista, järjestetään Sensein jalkineet ovella

oikein päin. Katanabukuro (miekkapussi) asetetaan Sensein istumapaikan lähelle. Kumarruksen jälkeen poistutaan.

Kun Sensei kutsuu

sanotaan selkeästi ”hai” ja lähestytään Senseitä nopeasti. Kumarretaan seiza-asennossa ja kuunnellaan Sensein ohjeet. Koskaan ei kuunnella seisten mitä Sensei sanoo (siis dōjolla – muualla riippuu paikasta ja tilaisuudesta, mutta tämä on perussääntö)

Sensein opetusta seurattaessa

istutaan heti seizaan ja kuunnellaan Sensein ohjeita tarkkaavaisesti. Tarvittaessa vastataan. Kun sensei selittää, pitää olla tarkkaavainen. Selityksen loputtua voi esittää kysymyksiä. Lopussa kiitoksen osoituksena kumarrus. Taitō-tilanteessa (miekan ollessa vyössä) vasen käsi on tsuballa ja vain oikea käsi asetetaan polven eteen ja kumarretaan.

Kun Sensei antaa neuvoja muille, katsotaan ja kuunnellaan seiza-asennossa.

Huoneesta ulosmeno

Kun Sensei on valmis lähtemään harjoituksista, kokoonnutaan salin uloskäynnille ja kiitetään senseitä joko zareilla tai ritsureilla. Jonkun olisi tällöin jo pitänyt asettaa sensein jalkineet valmiiksi oikeaan suuntaan poistumista varten. Joku ottaa Sensein tavarat kantaakseen, ja hänet ohjataan autolle ja saatetaan hänet turvallisesti portin ulkopuolelle asti. Lopuksi hänet hyvästellään toivottaen sayônara. Ennen Senseitä ei koskaan lähdetä ulos salista. Kun tätä ei voida noudattaa, ilmoitetaan asiasta Senseille pyytäen anteeksi epäkohteliaista käytöstä (shitsurei shimasu).

Vaatteiden vaihdosta on eri näkemyksiä. Ne joko vaihdetaan nopeasti tai vaihdetaan rauhassa Sensein saattelun jälkeen (miettikää itse asiaa.)[Pasi Hellstén: dōjolta on yleensä poistuttava nopeasti, joten vaatteiden vaihto ennen Sensein lähtöä - jos mahdollista - voi olla viisainta].

Enkai- ja jikikai- juhlatilaisuuksissa (party & after party)

Senseitä pyydetään istumaan päävieraan paikalle. Syömistä ei saa aloittaa ennen kuin Sensei on lausunut "Itadakimasu" ja aloittanut ruokailun. Senseille kaadetaan juomaa (hän ei itse kaada itselleen).

Oppilaitten kohteliaisuus

Harjoituksissa (keiko) tai vastaavissa tilanteissa rivimuodostus on budô-arvon (階級 kaikyûn) mukainen. Meidän tapauksessamme järjestäytyään ensisijaisesti ryûgin dan-arvojen mukaisesti. Seuraavaksi tulevat kyôkain danit, ja sitten liittymisvuoden mukaisesti (yleensä kyûarvoiset arvojärjestyksessä ja mukyût Yushingijukuun liittymisjärjestyksessä). [*Pasi Hellstén: Tästä ei huolta meidän kannaltamme, sillä joku järjestää meidät joka tapauksessa rivistöön. Erikoisharjoituksissa asettaudumme normaalisti ryûgi-dan-kyû järjestykseen.*]

Jokainen meistä on täysi-ikäinen ja ammatissa tms., joten kaikkien oletetaan olevan riittävän kypsä aikuisia. Dôjossa etiketti on ylitse kaiken. Tervehtiminen on tärkeää. Pitää harjoitella miellyttävällä tavalla. Kunnioitetaan toista ihmistä eikä häiritä muiden harjoittelua. Yksityistä puhetta pitäisi välttää. Sensein läsnäollessa toisia ei opeteta ilman lupaa.

Kyōkaikun - 協会訓

- ”Nihon Iaidō Kyōkai” on organisaatio, joka on perustettu siirtämään Iaidō oikeassa muodossaan sukupolvelta toiselle. Iaidō on yksi vanhoista kobudōlajeista, jotka periytyvät muinaisilta ajoilta. Organisaation tarkoituksena on ohjata nuorisoa, yhdistää ihmisiä, lisätä näiden lajien ymmärtämystä ja tietoa niistä, edistää kansainvälisiä yhteyksiä ja siten rakentaa pohjaa tulevaisuudelle.
- Harjoittelijan tulee pitäytyä opettajansa opetuksissa.
- Harjoittelijan tulee pyrkiä jalostamaan mieltään ja ruumistaan sekä kitkemään pois pienimmätkin epäsovinnaiset tavat.
- Harjoittelijan tulee ymmärtää ja pitää mielessään moraaliset periaatteet ja olla niille uskollinen
- Harjoittelijan tulee muistaa olla kiitollinen sekä vanhemmille (sempai) että nuoremmille (kōhai) harjoittelutovereilleen, suhtautua heihin kunnioittavasti sekä pyrkiä kehittämään itselleen ystävällinen mielenlaatu.
- Harjoittelijan tulee pyrkiä rehellisyyteen kaikessa sosiaalisessa kanssakäymisessä

Koryū:n harjoittelusta

Kai Koskinen

Kai Koskinen piti Koryū 2015 näytöksessä Helsingissä alustuksen, mitä on koryū-harjoittelu. Alustus piti sisällään tärkeitä asioita, jotka jokaisen budō- tai koryūharjoittelijan pitää tietää. Alustus piti sisällään myös demonstraatioita, joita ei valitettavasti voi tässä näyttää. Kiitokset Kaille, että saimme käyttää juttua lehdesämme. Kiinnostuneet voivat etsiä Kai Koskisen kirjoista lisää tietoa.

Miten koryū-harjoittelu eroaa nykybudon harjoittelusta?

Aluksi on todettava, että koryū-koulukunnista voisi pitää helposti lähes vuorokauden kestävä luennon. Nyt on tarkoitus keskittyä bujutsun ja gendai-budōn harjoittelun eroihin.

Oikeiksi bujutsu- eli sotataitolajeiksi ja koryūksi luokitellaan koulukunnat, jotka ovat syntyneet ennen Meiji-kauden alkua 1867, eli silloin kun Japanin samurai-luokka oli vielä vallassa ja voimissaan. Nämä koulut oli siis tehty tuon ajan eliitti- ja ammattisotilaille.

Gendai-budō eli nykyaikaisiksi ”soturin tie” -lajeiksi luetaan Meiji-kauden jälkeen syntyneet koulukunnat ja kamppailu-urheilu lajit, joita ovat:

aikido, judo, kendo, kyudo, atarashi naginata, jukendo, sumo, shorinji kempo, karate-do, iaido. Nämä koulut oli tehty kenelle tahansa siviilille harjoiteltavaksi. Ja jos ollaan tarkkoja, niin muita kuin Japanissa syntyneitä lajeja, ei voida kumpaankaan näistä kategorioista laskea.

Ensimmäisenä on hyvä huomioda se, että koryū koulukunnat erosivat toisistaan erittäin voimakkaasti. Jos ajatellaan esimerkiksi aikidon tai karaten eri tyylisuuntia, on niissä tuki eroja, mutta koryū bujutsu tai kenjutsu koulukunnat ovat täysin erilaisia tekniikoiltaan, harjoitteiltaan, asenteeltaan ja osa alueiltaan.

Salikäytös ja uskonnolliset asiat ovat lähes poikkeuksetta eri koryū koulukunnissa erilaisia, ja niihin kiinnitetään enemmän huomiota kuin nykyaikaisissa lajeissa. Usein nykybudokat ovat erittäin tietämättömiä salikäytäytymisen suhteen. Joidenkin budō opettajien seiza istunta esimerkiksi on erittäin machomainen ja saa tekijänsä näyttämään turhaan pullistelijalta. Kumarrukset tehdään huolimattomasti ja osa kumartaa kuin muslimit

pää matossa. Koryū koulukunnissa kumarrukset riippuvat aina kyseessä olevasta koulukunnasta. Itse neljää koryūta harjoitelleena ja kahta muuta kokeilleena voin kertoa, ettei yhdessäkään ole ollut samanlaisia kumarruksia, tekniikoista nyt puhumattakaan. Monet nykybudokat tai muut nykyaikaisten lajien harjoittelijat pitävät kumarruksia vain historiallisina turhuuksina, mutta itse asiassa ne tulisi ajatella tienä alkavaan harjoitukseen. Ne ovat ensimmäiset täydelliset omaan kehoon keskittymisen askeleet. Jos et hallitse omaa kehoasi ja mieltäsi, kuinka voisit voittaa tai hallita muita? Kumarrukset voivat olla uskonnollisia tai vain salin, opettajien ja oppilaiden välistä kunnioitusta osoittavia – sekin riippuu lajista. Paria tulee aina kunnioittaa ja kiittää, sillä ilman paria ei ole harjoitusta.

Useimmat vanhat koulut eivät usein halua tai ota innokkaasti mukaan uusia ihmisiä.

Vanhojen koulukuntien opetus on suunniteltu yksilön kehittämiseen, ei massojen. Ihmisen kouluttaminen päteväksi miekkailijaksi tai jujutsun taitajaksi on varsin työläs projekti. Sitä ei kannata edes aloittaa, jos oppilas ei ole valmis sitoutumaan harjoitteluun todella tosisaan. Uusi oppilas koryū salilla merkitsee kaikkien vanhempien oppilaiden kannalta kehityksen hidastumista. Uusi oppilas syö opettajan aikaa paljon enemmän kuin vanha oppilas, ja se aika on tietysti pois vanhoilta oppilailta. Lisäksi uuden oppilaan kanssa pitää harjoitella hitaasti, ja hän osaa vain osan tekniikoista, mikä sekin on aina pois hänen parinsa harjoittelusta. Tämä on toisin kuin nykybudōn kursseilla, joissa kaikki ovat aloittelijoita opettajaa ja ehkä apuopettajaa lukuunottamatta. Koryū harjoittelussa pyritään usein siihen, että aloittelija laitetaan mahdollisimman pitkään harjoitelleen pariksi, jotta aloittelija kehittyisi nopeasti mahdollisimman hyväksi.

Kun nykybudōssa oppilaalle opetetaan tekniikka, se opetetaan yleensä kerralla ja kerrotaan miksi, miten ja milloin. Vanhassa koulukunnassa oppilaiden täytyy ensin voittaa opettajansa luottamus. Joskus saattaa mennä useampia vuosia, ennen kuin opettaja kertoo jonkin tekniikan todellisen tarkoituksen tai olennaisen opetuksen tekniikan toimivuuden kannalta.

Kun te, hyvä yleisö, tänään seuraatte tätä iltapäivän näytöstä, takaa teille, että se mitä silmänne näkevät, ei useissa tapauksissa ole lainkaan liikkeen oikea tarkoitus tai kohde. Valtaosassa vanhoista kouluista todelliset opit ovat ikään kuin piilossa näkyvän muodon sisällä, mutta ilman suoraa suullista opetusta niitä on lähes mahdotonta ymmärtää, luonnollisesti vielä vähemmän, ellei itse harjoittele kyseistä koulukuntaa.

(Esimerkkinä Katori Shinto ryun kenjutsu kata Itsutsu no tachi).

Kyseinen kata on pitkä ja se suoritetaan nopeasti. Kyseisessä muodossa miekat ottavat yhteen yhdeksän kertaa erilaisten torjuntujen tai hyökkäyksien yhteydessä. Jos kata puretaan osiin, niin jokainen torjunta on itse asia hyökkäys suuriin verisuoniin ja kaiken lisäksi japanilaiseen yoroihin pukeutuneen vihollisen haarniskan suojaamattomiin kohtiin. Eli kyseisessä koulukunnassa kata-harjoittelu tähtää refleksien, etäisyyden, ajoituksen ja tarkkuuden lisäksi myös fyysisen kunnon kasvattamiseen sekä siihen, että liikkeet ajetaan automaatioksi. Vanhat koulukunnat ottavat yleensä huomioon sen tosiasian, että vihollinen on mahdollisesti pukeutunut suojaavaan haarniskaan. Nykyaikaisen kendon tekniikoilla ei olisi juuri mitään mahdollisuuksia haarniskoitua vihollista vastaan. Kendossa opetetaan hyökkäämään kohteisiin, joista kendo ottelussa saa pisteen. Nämä ovat men = pää, tsuki = kurkku, do = kyljet, kote = ranteet. Kaikki edellä mainitut kohteet ovat melko hyvin suojatut, kun pukeudutaan japanilaiseen haarniskaan. Sen sijaan heikkoja kohtia ovat kaulan sivut, silmät, kainalot, lantio, käsivarsien sisäpinnat, reisien sisäpinnat, jalkoväli, nilkkojen sisäpinnat ja melko usein jalkapöydät. Lisäksi shinaila eli bambumiekalla on helppoa olla nopea, koska se on niin kevyt, että sillä voi lyödä jopa pienillä ranneliikkeillä.

Yleinen ja pääasiallinen harjoittelumuoto valtaosassa koryū koulukuntia on kata harjoittelu eli ennalta sovittu hyökkäys ja puolustus. Nykyään usein ajatellaan virheellisesti, että kata on ”juuri näin teen tekniikan taistelussa” muoto. Itse asiassa valtaosa koryū katoista on harjoitteita, joissa opitaan horjutusta, ajoitusta, etäisyyttä sekä erilaisia tapoja saada käsitys siitä, miten tekniikka tulisi suorittaa. Esimerkki (Takenouchi ryun kogusoku Wakizashi Otoshi hide no koto), jossa yhteen polviltaan tehtävään kataan on koottu neljä tapaa puukottaa vastustelevaa vihollista. Jokainen varmasti tajuaa, ettei puolustautuja olisi kykenevä enää toisen hyökkäyksen jälkeen puolustautumaan, koska häntä on viilletty kaulaan. Samat vapautumiset voi tehdä myös pystystä ja yksittäisistä tilanteista. Kata harjoittelun lisäksi koulukuntiin saattoi kuulua erilaisia vapaaharjoitteita, joita kutsutaan yleisnimellä randori. Randori-harjoitteet eivät olleet tai ole kaikissa koulukunnissa samanlaisia. Joissakin asekouluissa se saattoi olla ”yhdestä osumasta poikki” peli, jossain aseettomassa koulukunnassa ehkä hieman judon tai ”mixed martial arts” kaltainen ottelu, mutta myös harjoite, jossa hyökkääjä tai hyökkääjät hyökkäsivät vapaasti aseilla tai ilman ja

puolustaja sovelsi osaamiaan tekniikoita mahdollisimman puhtaasti. Vapaaharjoitteet lisääntyivät pääasiassa Edo-kauden lopulla. Vapaaharjoitteet sekä niissä käytetyt säännöt ja suojat olivat aina koulukunnasta kiinni.

Toisin kuin nykybudōkat melko yleisesti ajattelevat, sotataitojen opettaminen on aina ollut bisnestä. Eikä ole järkevää paljastaa kaikkia kortteja välittömästi lähes tuntemattomalle oppilaalle, josta jonain päivänä saattaa kehittyä kilpailija. Mitä vielä sotataitojen myymiseen tulee, täytyy ymmärtää, että lääninherra eli daimio palkkasi huomattavasti mieluummin miehen, jolla oli päästötodistus jostakin tunnetusta sotataidon koulusta, kuin miehen, jolla sellaista ei ollut. Myös palkan suuruus saattoi riippua kyseisistä asioista. Lääninherrat tarvitsivat myös päteviä opettajia opettamaan sotureitaan. Tällöin koulukunta suljettiin ulkopuolisilta ja sitä alettiin kutsua otome ryūksi (乙女流/御留流) eli tietyn alueen tai klaanin sisäiseksi koulukunnaksi, jonne ei ulkopuolisilla ollut asiaa.

Nykybudō ja kamppailulajit voidaan karkeasti laskea kilpaurheilu-, itsepuolustus- ja itsensä kehittämislajeihin. Kilpaurheilussa on luonnollisesti karsittu pois tekniikat ja aseet, jotka saattaisivat pelaajat tarpeettomaan vaaraan. Tämä ei tarkoita etteivät nykyajit toimisi itsepuolustustilanteessa lainkaan, vaan että niistä on otettu pois tarpeettoman vaaralliset aseet ja tekniikat. Ehkä hieman samalla tavalla kuin nykyaikana siviili ei yleensä saa hankkimislupaa täysiautomaattiseen rynnäkkökivääriin vaan ainoastaan puoliautomaattiin (joskin pian tuskin siihenkään), koryūit saivat alkunsa Japanin soturiluokan hallitessa ja ne tehtiin tuon ajan sotilaille työkaluiksi. Jigorō Kanō (嘉納 治五郎), joka kehitti judon ja poisti siitä tekniikat, jotka helposti vahingoittivat vastustajaa, sanoi myös: ”vanhat jujutsu tyylit olivat sellaisenaan liian vaarallisia, että ne soveltuisivat opetettaviksi suurille massoille”. Edellä mainittu ei tarkoita pelkästään jotain tiettyä lyöntiä, kuristusta tai käsilukkoa, vaikka niitäkin karsittiin. Se tarkoittaa myös – ja ehkä ennen kaikkea – vanhojen koulukuntien taktiikkaa ja salakavalaa yllätyshyökkäyksiä.

(Takenouchi ryūn kogusoku tekniikka Wakizashi kokoromochi). Vihollinen istuu polvillaan seiza asennossa selin. Hyökkääjä lähestyy hitaasti ja äänettömästi takaa päin, kogusoku oikeassa kädessä, terä käsivarren takana. Hyökkääjä astuu vihollisen varpaille, vie veitsen tuppineen vihollisen kaulan etupuolelle ja aloittaa kuristuksen. Vihollinen ottaa tupesta kiinni kahdella kädellä estääkseen kuristuksen. Tämän seurauksena hyökkääjä kääntää vihollisen oikealle kyljelle, istuu hänen

päälleen, vetää veitsen tupesta ja lyö terän vihollisen korvasta sisään.

On suuri virhe luulla, etteivät samurait käyttäneet moraalisesti arveluttavia tekniikoita. Useissa koryū koulukunnissa on nykyajan näkökulmasta ajateltuna erittäin epäreiluja taktiikoita. On tekniikoita, joissa tarjottu ruoka tai juoma heitetään uhrin kasvoille ja sen jälkeen otetaan kuristusote tai pistetään veitsellä kaulaan. On tekniikoita, joissa hyökätään edellä kulkevan kimppuun takaapäin tai vastaan tulijaa lyödään silmille ja pistetään veitsellä perään. Mielestäni Kanō oli aivan oikeassa sanoessaan, etteivät sellaiset tekniikat sovi massoille opettaviksi. Samasta syystä asevelvollisuusarmeijassa ei nuorille miehille voida opettaa esimerkiksi veitsen käyttöä koska he palaavat siviiliin ja veitsiä saa joka paikasta. Ihmisen surmaamiseen ei tarvita kommando-veistä. Samoin tulee miettiä sitä, että Japanissa judoa opetetaan koulussa. Eräässä koryū koulussa opetettiin aikoinaan aseetonta taistelua yhtenä osa-alueena heti alusta alkaen, kunnes koulun alle 16-vuotias poika päätti kokeilla, ovatko eräs taktiikka ja tekniikka todella toimivia. Niinpä hän testasi ne vastaan tulleeseen vanhempaan mieheen, joka hyökkäyksen seurauksena tuupertui välittömästi liikkumattomana maahan. Poika luuli miehen kuolleen ja pakeni paikalta. Illan tullen hän palasi tarkistamaan asiaa. Mies oli kuitenkin vironnut, ja paikalla oli poliiseja väijymässä, josko rikollinen palaisi tekopaikalle. Tapauksen seurauksena kyseisen koulukunnan pääopettaja päätti, että aseetonta osuutta opetettaisiin vasta, kun oppilas on saavuttanut menkyo tason. Osaisivatko nykyajan nuoret olla käyttämättä edellä mainitun kaltaisia taitoja väärin, on varsin ymmärrettävä kysymys.

Nykyajan budōlajit ovat myös varsin kapea alaisia sisällöltään ja tuntuu, että joitakin lajeja edelleen kutistetaan. Esimerkiksi aikidosta ovat pikkuhiljaa karsiutumassa asetekniikat kokonaan pois. Koryū koulut ovat usein hyvinkin laajoja sisällöltään. Joitakin vanhoja kouluja kutsutaankin ”sōgō bujutsuksi”, mikä vapaasti käännettynä tarkoittaa kaiken kattavaa taistelutaitokoulukuntaa. Koryū koulukuntia on syntynyt eri aikakausina, ja melko usein on helpohkoa arvata koulukunnan syntymäajankohta pelkästään lukemalla kyseisen koulukunnan sisältämät osa-alueet. Vanhimpiin koulukuntiin kuuluivat lähes aina niin sanotut kenttäaseet, joita olivat keihäsaseet, jouset ja ampuma aseet. Uudemmat vanhat koulukunnat keskittyivät rauhanajan aseisiin: miekkoihin, keppeihin ja aseettomaan tekniikkaan. Myös aseettomissa tekniikoissa näkee eron siinä, että

uudemman ajan koulut pyrkivät pääasiassa lukottamaan, kun vanhemmat potkaisevat maahan heitettyä vastustajaa päähän ja iskevät tätä aseella.

Useimpiin koryū koulukuntiin kuuluu myös ensiapuoppia. Myös näissä opeissa näkee aikakausieroja: siinä missä taistelukenttäensiapu sisälsi suurten verenvuotojen tyrehdyttämistä, raajojen paikalleenlaittoa ja terävien esineiden poistoa silmistä, uudemmat koulukunnat opettivat kuinka tyrehdyttää nenäverenvuoto tai elvyttää tajuton. Jotkut kyseisistä opeista ovat erittäin päteviä edelleen. Suosittelen vilpittömästi kaikille nykybudōkoillekin nykyaikaisen ensiavun opiskelua. Se on tärkeä taito ajasta ja paikasta riippumatta.

Uskonnot liittyvät erittäin harvoin nykyaikaisiin budōlajeihin. Suurin poikkeus lienee Shorinji kempo, joka on Japanissa rekisteröity nimenomaan uskonnoksi. Kongō zen on Shorinji kempon virallinen uskonto. Tietäkseni sitä ei hirveästi tuputeta, ellei ole siitä kiinnostunut.

Lähes kaikki vanhat koulukunnat palvoivat jotain tiettyä shintō tai buddhalaisuuden jumalaa. Erittäin yleistä oli myös kuji ja jūji eli yhdeksän ja kymmen merkin käyttö. Ne ovat eräänlaisia pikasuojeluloitsuja. Kun kaksi armeijaa kohtasi, ei yksittäisellä sotilaalla ollut aikaa alkaa tyhjentää mieltään, vaan hän saattoi tehdä nopean suojeluloitsun, josta sai uskoa omaan selviytymiseensä. Sen seurauksena oli helpompaa juosta kohti kymmentätuhatta teräasein varustautunutta miestä, jotka halusivat tappaa hänet. Yleisesti zeniä, tuota buddhalaisuuden yhtä suuntausta, pidetään samuraiden pääuskontona. Näin ei todellakaan ollut. Zen alkoi yleistyä vasta myöhäisellä Edo-aikakaudella. Tietävästi yksi ensimmäisiä zeniä ja bujutsua yhdistäviä samuraita on ollut Yagyū Munenori, joka kävi tiivistä kirjeen ja ajatustenvaihtoa zen-munkki Takuan Sōhōn kanssa. Molempien herrojen kirjoittamat makimono rullat on käännetty englanniksi: Yagyū Munenorin ”heihō kaden sho¹” ja Takuanin ”Unfettered Mind”: jälkimmäinen on koottu kolmesta rullasta, joista kaksi on ”Fudochi shin myoroku”sta” ja yksi ”Taiaki” rullasta.

Tätä ennen soturit eivät juurikaan zeniä harjoittaneet, eikä suurin osa sen jälkeenkään. Siinä missä zen meditoitiin hiljentymistä ja mielen tyhjennystä tietoisesti, pyrki osa vanhoista koulukunnista harjoittelussaan sel-

¹ Myös kirjoitusasua heihō kadensho tapaa (taitt. huom.)

laiselle tasolle, että vaikka harjoiteltiin täydellä vauhdilla, niin pystyttiin samaan aikaan ajattelemaan huomisen askareita, eli tekniikkaa ajettiin automaatioksi.

Nykykaaiseen budoon kuuluvat olennaisena osana vyökokeet. Musta vyö on usein aloittelijoiden haaveissa. Kyū ja dan arvot kehitti sama mies kuin judon, eli Jigorō Kano. Tarkoitus lieene ollut, että jotta voitaisiin harjoitella turvallisesti, olisi hyvä jos voisi ulkoisesta merkistä erottaa pidempään harjoitellut vähemmän harjoitelleesta. Mallin Kanō otti yliopiston uima-joukkueelta, joka käytti vyötäröllä narua samaan tarkoitukseen. Myöhemmin Kanōn oppilas Kawaishi Mikonosuke, joka opetti Ranskassa, huomasi kuinka tärkeää on ruokkia länsimaista hierarkian tarvetta väri-vöillä, jotta nämä jaksaisivat motivoitua harjoitteluun. Yleensä värivyöt menevät keltainen, oranssi, vihreä, sininen, ruskea ja musta. Kyū arvot suoritetaan lajista riippuen kuudennesta tai viidennestä kyūsta 1. kyūhun, eli suuremmasta numerosta pienempään. Dan arvot sen sijaan alkavat 1. danista ja nousevat eteenpäin mentäessä. Jotkut koryū koulukunnat, varsinkin jujutsua pääoppinaan vetävät, ottivat käyttöön kyū- ja dan arvot pian judon jälkeen. Syy tähän oli varmasti, että jujutsukoiden tasoa ja treenivuosia oli helpompi vertailla judokoiden kanssa. Suurin osa kyseisistä kouluista otti ne tosin vanhojen ryūgi arvojen rinnalle. Harjoittelijan kannalta tällainen valitettavan usein hidastaa huomattavasti ryūgi arvojen saamista ja siten koulukunnan todellisten historiallisten oppien oppimista. Vanhoissa koulukunnissa arvoja oli yleensä vähemmän, ja mitä arvonimiä ja tasoja käytettiin, oli jälleen kiinni koulukunnasta. **Tenshinshō-den Katori Shintō ryūssa** arvot ovat Mokuroku, Menkyo ja Gokui Kaiden; **Takenouchi ryūssa** Mokuroku, Jiro, Menkyo, Inka; **Yagyū Shinkage ryūssa** Omote, O-marobashi, Ko-marobashi, Tengusho, Tengusho oku, Mokuroku, Inka; **Suiō ryūssa** Shoden, Chūden, Shomokuroku, Chūmokuroku, Daimokuroku, Sho Menkyo, Menkyo kaiden; **Hontai Yōshin ryūssa** Shoden, Chūden, Okuden, Menkyo Kaiden.

Uudessa budōlajissa aloittelija suorittaa ensimmäisen vyökokeensa noin kolme kuukautta aloittamisen jälkeen. Koryūssa aloittelija saa ensimmäisen tason koulukunnasta riippuen noin 5 – 10 vuodessa. Sitä ennen hän on Monjin tai Monka sei eli porttien sisäpuolella-olija, suomeksi vapaasti käännettynä koulukunnan jäsen.

Vanhoissa koulukunnissa ei yleensä ollut kokeita, vaan opettaja tunsu oppilaansa ja kun tämä oli saavuttanut tietyn osaamisen tason, hänet ylennettiin. Usein kyse oli

nimenomaan osaamisesta, ei siitä kauanko oli koulukuntaan kuulunut tai kuinka aktiivisesti osallistui harjoitteluun.

Nykykaikaisen budōlajin mustan vyön todistukset ovat pala paperia, jossa lukee laji, suorittajan nimi, päivämäärä, myöntäjä ja lajiliitto, ei muuta.

Vanhoissa kouluissa saatiin tasotodistuksena maki-mono rulla, joka sisälsi oppilaan hallitsemien tekniikoiden nimien lisäksi tason, salaiset tekniikka ja taktiikka-opetukset, filosofisia oppeja, loitsuja ja uskonnollisia oppeja. Kun rulla saatiin, opettaja antoi tason suulliset opetukset (kuden) oppilaalle joko heti tai myöhemmin. Joissakin koulukunnissa ei suullisia opetuksia kerrottu lainkaan, ellei oppilas itse kysellyt oppien perään. Rullien pituus vaihteli 4-10 metriin. Koska rullat olivat kalliita ja hankaliakin valmistaa, osa kouluista siirtyi käsin tehtyihin vihkoihin ja jotkut jopa taiteltuihin papereihin. Rullat tai vihkot olivat käytössä jokaisessa koulukunnassa. Jos joku koulukunta väittää olevansa koryū, kyseisestä koulukunnasta tulisi löytyä kirjallisia todisteita. Yleensä niitä löytyy alueelta, missä koulukunta on vaikuttanut. Kun ikäihminen kuoli, suku joko piti kyseiset rullat aarteenaan, lahjoitti ne paikalliselle kirjastolle tai myi alueella vaikuttaville antiikkikaupoille. Joka tapauksessa kyseiset asiat on Japanissa dokumentoitu kirjallisesti satoja vuosia, ja jos koulukunnasta ei löydy mitään kirjallista todistetta, on lähes sataprosenttisen varmaa, että kyseessä on huijaus ainakin historiallisessa mielessä. Ehkäpä tunnetuimmat koryū koulun rullat ovat Hyōhō Niten Ichi ryūn Gorin no sho eli Miyamoto Musashin viiden renkaan rullat, jotka Suomessa tunnetaan paremmin nimellä maa, vesi, tuli, tuuli ja tyhjiys. On hyvä muistaa, että alunperin ne oli kirjoitettu yhdelle ihmiselle, joka oli Musashin oppilas.

Jo Edo-kaudella joillakin ihmisillä oli tarve valehdella koulujensa historiasta. Vaikka koulu oli todellisuudessa kehitetty vasta Edo-kauden lopulla, saatettiin väittää, että se oli huomattavasti vanhempi. Joskus valehdeltiin jopa koulukunnan perustaja ja lisättiin koulukunnan pääopettajalistaan kuuluisien sotureiden nimiä vahvistamaan koulukunnan imagoa ja todistamaan, että tekniikat olivat taistelussa kokeiltuja, siis oikeassa taistelussa sota-aikaan.

Vanhoissa koulukunnissa vallitsee edelleen ehdoton hierarkia. Se tuottaa pitkään nykybudoa harjoitelleelle länsimaiselle ihmiselle ehkäpä eniten vaikeuksia. Vaikka hierarkia on olemassa, se ei ole armeijamaista kuria, kuten usein nykyaikaisissa budōlajeissa. Koryūssa opiskelijat ottavat hierarkian huomioon, mutta pokkurointia ei ole eikä vaadita. Onhan nykybudōssakin

yleensä niin, että ylempi mustavyö on se joka päättää, mutta koryūssa jokainen harjoittelija on joko toisen yläpuolella eli sempai (vanhempi oppilas) tai alapuolella eli kōhai (nuorempi oppilas). Jostain Japanin taistelulajit encyclopediasta olen lukenut myös dōhai sanasta, joka tarkoittaa samaan aikaan aloittanutta. Joissakin koulukunnissa se saattaa olla mahdollista, mutta koulukunnissa, joissa esimerkiksi tehdään edelleen keppan eli verivala, ei sitä koskaan suoriteta yhtä aikaa. Eli näin ollen toinen on vanhempi oppilas vaikka ehkä vain alle minuutilla. Myös dōjōilla, joissa on nafuda kake eli nimitalu dojon seinällä, ei voi olla kahta nimeä vierekkäin. Joten jos et ole varma sijoittumisestasi, se kyllä näkyy nafuda kageissa. Koulukunnan perustajan nimityksiä ovat ryōso, kaiso tai biso. Hänen seuraajaansa kutsutaan yleensä sōke nimellä, joka vapaasti käännettynä tarkoittaa perheenpäättä. Mielenkiintoisena yksittäisenä sivutietona lisättäköön, että jokainen perhe tai suku oli rekisteröitävä Tokugawa shogunaatille, ja jokaisessa tavallisessa perheessä oli siis ”sōke” eli perheen pää. Eli se oli siis eräänlainen väestörekisteri. Edellä mainitusta syystä japanilaisten on erittäin vaikeaa ymmärtää, miten joku länsimainen ihminen voi käyttää kyseistä nimitystä, koska hänen sukunsa ei ole koskaan kuulunut kyseiseen rekisteriin. Poikkeus voi tietysti olla jos on japanilaisen kanssa naimisissa. Sōke titteli ei ollut aikoinaan aivan yhtä totaalinen kuin nyt, vaan jos koulukunta oli jakaantunut useammalle alueelle, olivat dōjōt myös itsenäisiä eli sōke nimityksen käyttäjiä saattoi olla yhdessä koulukunnassa enemmän kuin yksi. Sōke titteli tulee taistelulajeihin alun perin kukka-asettelu ja teeseremoniakoulukunnista ja on tullut yleisesti mukaan bujutsuun tai budōhon vasta 1800-luvun lopulla.

Toisin kuin nykybudōssa ja osassa vanhojakin koulukuntiakin, ei lajin opettamisoikeus koske välttämättä kaikkia harjoittelijoita, vaan opettamiseen tarvitaan pääopettajan erillinen lupa, yleensä kirjallisena. Syyt tähän ovat sängen yksinkertaiset. Henkilö on aktiivisella harjoittelulla ja paneutumisellaan koulukunnan oppeihin osoittanut olevansa luotettava ja tarpeeksi tasokas levittämään koulukunnan oppeja eteenpäin. Se, että saa opetusluvan, ei välttämättä tarkoita, että kyseinen henkilö saa päätösvaltaa siitä, mitä opettaa tai ketä opettaa. Eli varsinaiset päätökset pysyvät pääopettajalla, ja opetusluvista saattaa olla eroja henkilöiden osaamisen ja tason mukaan. Ikäväkseni on todettava, että jotkut länsimaalaiset eivät kunnioita juuri lainkaan edellä mainittuja sääntöjä, vaan kuvittelevat, että jos he salaa opettavat oppilailleen, niin kaukana Japanissa pääopettaja ei saa koskaan tietää. Kiinni jääminen ei ole salaa opettamisen arvoista.

Esimerkkinä voin kertoa, että minä harjoittelen ja osaan asioita, joita minulla ei ole lupaa oppilailleni opettaa ennen kuin pääopettaja katsoo, että heidän tasonsa on riittävä kyseisten oppien vastaanottamiseen.

Nykyaikaisissa budōlajeissa näkee peruskurssien vetäjinä jopa vihreävöisiä eli kolmannen kyūn omaavia vetäjiä, eli kavereita jotka ovat aloittaneet lajin ehkäpä vuosi tai kaksi ennen kurssilaista. Tämä osoittaa myös, minkälaista on rekisteröityjen yhdistysten asennoituminen uusiin oppilaisiin. Suomessa 1. asteen mustan vyön saavuttaminen kestää noin 5-7 vuotta lajista ja tyyli-suunnasta riippuen. Suomessa aika yleisesti 1. asteen mustaa vyötä pidetään jokin asteisena senseinä eli opettajana; eräs suomalainen judoka jopa kirjoitti sen vastaavan mestariopettajaa. Japanissa lajissa kuin lajissa 1-3. dan tarkoittaa vakavasti otettavaa oppilasta. Jos länsimainen kaveri kertoo Japanissa, että on harjoitellut lajiaan 7 vuotta ja juuri saavuttanut ensimmäisen asteen mustanvyön, häntä saatetaan pitää joko laiskana tai hidasälyisenä, koska Japanissa 1. dan saavutetaan 1-4 vuoden harjoittelulla.

Nyky aikaista budōlajia harjoiteltaessa ei ole mikään pakko käydä koskaan Japanissa harjoittelemassa. Monet tuntemani korkea arvoisetkin aikidon opettajat ovat saattaneet harjoittaa lajiaan jopa 30-40 vuotta, mutta käydä Japanissa muutaman kerran, jos koskaan. Tällaiset opettajat eivät voi välittää lajinsa todellista henkeä oppilailleen. Koryūta harjoiteltaessa on pakko käydä Japanissa, mikäli haluaa kehittyä – se on välttämätöntä. Tämäkin on tosin hiukan kiinni koulukunnasta. Joka tapauksessa ainakin niiden, jotka ovat vastuussa opetuksesta, on oltava tuttuja pääopettajalle ja tämän lähimmille apuopettajille. Ainoastaan tällöin voi ulkomainen opettaja vahvistaa oppilaidensa edistymisen ja suosittelua uusia jäsen ehdokkaita koulukuntaan. Vanhassa koulukunnassa pääopettaja ei anna korkeita arvoja todentamatta oppilaan tasoa. Aikidossa esimerkiksi 5. dan ja siitä eteenpäin myönnetään paikallisen lajiliiton suositusten mukaan. Todellisuudessa suositellun henkilön taso ei välttämättä ole lainkaan hänelle myönnetyn arvon tasolla, eikä arvon myöntäjä edes tiedä, kuka kyseinen henkilö on. Kendossa taas kaikki arvot suoritetaan aina 8. daniin saakka suuremmissa massavyökokeissa, tällöin tuomarit eivät ole välttämättä lainkaan tavanneet kandidaattia ja tulos saattaa olla kiinni siitä, millä hetkellä joku tuomari sattuu jotakuta vilkaisemaan. Nykyisin korkein vyöarvo on muuten 8. dan valtaosassa japanilaisia budōlajeja.

Japaninmatkat ovat erittäin tärkeitä myös, jotta koulukunnan harjoittelu- henki välittyä myös maahan, missä

vakituisesti harjoitellaan. On äärimmäisen tärkeää, ettei vanhaan koulukuntaan sekoiteta muista lajeista mitään, ei tekniikoita, ei asennetta, ei käytöstapoja eikä uusia tapoja hankkia oppilaita tai kouluttaa ohjaajia.

Usein on sanomattakin selvää, että nykybudōn harjoittelija harjoittelee halutessaan useampaa lajia. Koryūn harjoittelijalta sellaista ei katsota hyvällä. Jos koryūn harjoittelija harjoittelee jotain gendaibudōta, on se yleensä ok, toiseen koryūhun kuuluminen on jo hiukan vaikeampaa. Joiltakin se saatetaan kieltää kokonaan, joissakin tapauksissa sitä saatetaan jopa suositella. Mikä yleensä on erittäin tiukasti kiellettyä, on jonkin oman koryū koulukunnan toisen haaran harjoittelu tai yhteistyö erotetun jäsenen kanssa. Kaikki edellä mainitut asiat selviävät kyllä kysymällä oman koulukunnan vanhimilta tai suoraan pääopettajalta. Koryūt ovat kuin perheitä: jos sinulla on kaksi perhettä ja alat viettää enemmän aikaa toisen kuin toisen kanssa, toinen loukkaantuu. Ja myös se, että muistat olla tuomatta mitään oppimaasi toiseen harjoittamaasi koulukuntaan, vaatii sinulta erityistä tarkkaavaisuutta.

Budōsalilta saatetaan erottaa, jos käyttää taitojaan väärin tai ei maksa jäsenmaksuaan. Koryūsta saatetaan

erottaa huomattavasti helpommin ja yleensä myös pysyvämmin. Eräässä koulussa kaksi senioria harjoitteli yhdessä. Toinen aiheutti toiselle vahingossa ylimääräistä kipua ja tämän seurauksena nuorempi pikaistuksessaan päästi suustaan loukkaavan kommentin. Vaikka hän pyysi myöhemmin sanojaan useasti anteeksi, vanhempi oli järkkymätön: hän ei halunnut enää ikinä nähdä kyseistä harjoittelijaa salilla ja näin myös toimittiin. Koryūssa saatetaan rangaistuksena harjoittelijan arvo myös alentaa. Sopimaton käytös salin ulkopuolella saattaa myös johtaa hamoniin eli erottamiseen. Hamon on nykyisin jyrkin erottamisen muoto. Siinä erotettu henkilö suljetaan kokonaan harjoitteluyhteisön ulkopuolelle. Jos erotettu oli sinun ystäväsi, et saa enää tavata häntä, jos aiot jatkossa kuulua koulukuntaan. Kun ihminen julistetaan hamoniin, kaikki hänen arvonsa ja opetuslupansa luonnollisesti perutaan. Hän ei ole myöskään enää oikeutettu käyttämään koulukunnan nimeä. Vanhaan aikaan seppukuun eli itsemurhaan määrääminen tai henkilön surmaaminen olivat myös vaihtoehtoja.

Kai Koskinen

Aikido 4. dan, Katori Shinto ryu Menkyo

TAKADA-SENSEIN OPETTAMAT IAI-TEKNIIKAT

Takada-sensei opettaa tällä hetkellä alla listattuja iai-tekniikoita.

Ryûgi-tekniikoita samoin kuin vieraita koulukuntia Keîshi-chô ryû, Ôno-ha Hôki ryû ja Mugai ryû opetetaan lähinnä Japanissa niille oppilaille, joiden Sensei katsoo saavuttaneen riittävän tason.

Tsemppiä siis treenaamiseen: harjoittelu ei pysähdy oku-iaihin.

Leena Mäkinen

MUSÔ SHINDEN RYÛ IAI

12.

SHODEN – Ômori ryû

1. Ipponme Shohattô
2. Nihonme Hidaritô
3. Sanbonme Migitô
4. Yonhonme Ataritô
5. Gohonme Inyôshintai
6. Ropponme Ryûtô
7. Nanahonme Juntô
8. Haponme Gyakutô
9. Kyûhonme Seichûtô
10. Jupponme Korantô
11. Jû-ipponme Nukiuchi
12. Jû-nihonme Hizakakoi

CHÛDEN – Hasegawa Eis- hin Ryû

1. Ipponme Yokogumo
2. Nihonme Toraissoku
3. Sanbonme Inazuma
4. Yonhonme Ukigumo
5. Gohonme Yamaoroshi
6. Ropponme Iwanami
7. Nanahonme Urokoga-
eshi
8. Haponme Namigaeshi
9. Kyûhonme Takiotoshi
10. Jupponme Nukiuchi

OKUDEN

Tatehiza-no-bu

1. Kasumi
2. Sunegakoi
3. Shihôgiri
4. Tozume
5. Kowaki
6. Tanashita
7. Ryôzume
8. Torabashiri
9. Itomagoi sono ichi
10. Itomagoi sono ni
11. Itomagoi sono san

Tachiwaza-no-bu

1. Yukizure
2. Tsuredachi
3. Sômakuri
4. Sôdome
5. Shinobu
6. Yukichigai
7. Sodesurigaeshi
8. Moniri
9. Kabezoe
10. Ukenagashi

TACHI UCHI NO KURAI

1. Ipponme Deai
2. Nihonme Kobushitori
3. Sanbonme Zetsu-
myôken
4. Yonhonme Doku-
myôken
5. Gohonme Tsubadome
6. Ropponme Ukenagashi
7. Nanahonme Mappô

RYÛGI

1. Ipponme Ryûgi Shohattô
2. Nihonme Ryûgi Hidaritô
3. Sanbonme Ryûgi Migitô
4. Yonhonme Ryûgi Ataritô
5. Gohonme Ryûgi
Inyôshintai
6. Ropponme Ryûgi Ryûtô
7. Nanahonme Ryûgi Juntô
8. Haponme Ryûgi
Kirinagashi
9. Kyûhonme Ryûgi
Seichûtô
10. Jupponme Ryûgi
Korantô
11. Jû-ipponme Ryûgi
12. Nukiuchi
13. Jû-nihonme Ryûgi
Hizagakoi

NIPPON IAIDÔ KYÔKAI TÔHÔ

1. Musô Shinden Ryû: **Ko-
rantô**
2. Musô Jikiden Eishin Ryû:
Yukichigai
3. Shinshin Sekiguchi Ryû:
Tôrôken
4. Mugai Ryû:
Musôgaeshi
5. Hôki Ryû:
Mukôzume

KEISHI-CHÔ RYŪ

1. Asayama Ichiden Ryū:
Maegoshi
2. Shindō Munen Ryū:
Musōgaeshi
3. Tamiya Ryū:
Mawarinuki
4. Kyoshin Meichi Ryū:
Migi no Teki
5. Tatsumi Ryu:
Shihō

ÔNO-HA HÔKI RYU

Omote Roppon:

1. Osae nuki
2. Kotegiri
3. Kiritsuke
4. Nukidome
5. Tsukidome
6. Shihōkanegiri

MUGAI RYU

Seiza no Bu

Goyō

1. Shin
2. Ren
3. Hidari
4. Migi
5. Sha

Goka

1. Suigetsu
2. Inchūyō
3. Yōchūin
4. Hibikigaeshi
5. Hazumi

Tachiwaza no Bu

Hashirigakari

1. Maegoshi
2. Musōgaeshi
3. Mawarigakari
4. Migi no teki
5. Shihō

Go-ō

1. Munezukushi
2. Enyō
3. Ryōguruma
4. No-okuri
5. Gyokkō

Naiden

1. Sangyō itchi
2. Kaminoto
3. Banpōki-ittō